

POZNAŃSKA AKADEMIA MEDYCZNA NAUK STOSOWANYCH
IM. KSIECIA MIESZKA I W POZNANIU

WYDZIAŁ LEKARSKI
KIERUNEK LEKARSKI
JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE
PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć:									
NEUROCHIRURGIA									
1. Kod zajęć: L_V-9_53		2. Liczba punktów ECTS: 1							
3. Kierunek:	Lekarski	6. Liczba godzin:	ogółem	wykłady	e-learning	ćwiczenia	Seminaria	Praktyczne nauczanie kliniczne	Praktyki zawodowe
4. Rok studiów	V	7. Zajęcia stacjonarne:	30	10		15	5		
5. Semestr:	IX	8. Poziom studiów:	JEDNOLITE MAGISTERSKIEJ						
Koordynator przedmiotu i osoby prowadzące zajęcia:									
prof. dr hab. med. Włodzimierz Liebert									
9. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	10. Język wykładowy:	polski						

Informacje szczegółowe

1. Cele kształcenia 5 – 10 (intencje wykładowcy):	
C1.	Opanowanie przez studenta wiedzy na temat schorzeń układu nerwowego wymagających leczenia chirurgicznego.
C2.	Poznanie następstw urazów kręgosłupa, nerwów obwodowych oraz urazów czaszkowo-mózgowych.
C3.	Poznanie najczęściej występujących powikłań pooperacyjnych.
C4.	Poznanie zasad rozpoznawania i leczenia nadciśnienia wewnątrzczaszkowego.
C5.	Nabywanie umiejętności posługiwania się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi.
C6.	Nabywanie umiejętności posługiwania się nowoczesnymi metodami diagnostyki obrazowej oraz rozpoznawania śmierci mózgu.
2. Wymagania wstępne:	
Wiedza z zakresu anatomii i fizjologii człowieka oraz chirurgii ogólnej.	

3. Efekty uczenia się wybrane dla zajęć:				
W zakresie wiedzy				
Symbol efektu uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się (Po zakończeniu zajęć dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się słuchacz:)	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
F.W3.	L_53-V_F.W3.	Zna i rozumie podstawowe techniki zabiegowe klasyczne i małoinwazyjne;	Zaliczenie pisemne P	C2, C3
F.W4.	L_53-V_F.W4.	Zna i rozumie zasady kwalifikowania do podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych oraz najczęstsze powikłania;		C4
F.W6.	L_53-V_F.W6.	Zna i rozumie zasady bezpieczeństwa okołoperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji;		C1, C2, C3
F.W7.	L_53-V_F.W7.	Zna i rozumie zasady leczenia pooperacyjnego z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym;		C2, C3, C4
F.W. 8	L_53-V_F.W8.	Zna i rozumie wskazania i zasady stosowania intensywnej terapii;		
F.W.17	L_53-V_F.W17.	Zna i rozumie problematykę współcześnie wykorzystywanych badań obrazowych, w szczególności: 1) symptomatologię radiologiczną podstawowych chorób; 2) metody instrumentalne i techniki obrazowe wykorzystywane do wykonywania zabiegów medycznych;		
F.W.20	L_53-V_F.W20.	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu		

		neurologii i neurochirurgii, w szczególności przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób ośrodkowego układu nerwowego w zakresie: 1) obrzęku mózgu i jego następstw, ze szczególnym uwzględnieniem stanów nagłych; 2) innych postaci ciasnoty wewnątrzczaszkowej z ich następstwami; 3) urazów czaszkowo-mózgowych; 4) wad naczyniowych centralnego systemu nerwowego; 5) guzów nowotworowych centralnego systemu nerwowego; 6) chorób kręgosłupa i rdzenia kręgowego;		

W zakresie umiejętności

Symbol efektu uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
F.U1.	L_53-V_F.U1.	Potrafi umyć chirurgicznie ręce, nałożyć jałowe rękawiczki, ubrać się do operacji lub zabiegu wymagającego jałowości, przygotować pole operacyjne zgodnie z zasadami aseptyki oraz uczestniczyć w zabiegu operacyjnym;	Ocena pracy studenta podczas zajęć praktycznych F	C6
F.U2.	L_53-V_F.U2.	Potrafi założyć i zmienić jałowy opatrunek;		C6
F.U3	L_53-V_F.U3.	Potrafi ocenić i zaopatrzyć prostą ranę, w tym znieczulić miejscowo (powierzchniowo, nasiękowo), założyć i usunąć szwy chirurgiczne, założyć i		

		zmienić jałowy opatrunek chirurgiczny;		
F.U. 4.	L_53-V_F.U.4.	Potrafi rozpoznawać najczęściej występujące stany zagrożenia życia, w tym z wykorzystaniem różnych technik obrazowania;		
F.U7.	L_53-V_F.U 7.	Potrafi unieruchomić kręgosłup szyjny i piersiowo-lędźwiowy po urazie;		
F.U.8.	L_53-V_F.U 8.	Potrafi zaopatrzyć krwawienie zewnętrzne;		
F.U.21.	L_53-V_F.U 21.	Potrafi przekazywać niepomyślne wiadomości z wykorzystaniem wybranego protokołu, np.: 1) SPIKES: S (<i>Setting</i> – właściwe otoczenie), P (<i>Perception</i> – poznanie stanu wiedzy współrozmówcy), I (<i>Invitation/Information</i> – zaproszenie do rozmowy / informowanie), K (<i>Knowledge</i> – przekazanie niepomyślnej informacji), E (<i>Emotions and empathy</i> – emocje i empatia), S (<i>Strategy and summary</i> – plan działania i podsumowanie), 2) EMPATIA: E (Emocje), M (Miejsce), P (Perspektywa pacjenta), A (Adekwatny język), T (Treść wiadomości), I (Informacje dodatkowe), A (Adnotacja w dokumentacji), 3) ABCDE: A (<i>Advance preparation</i> – przygotowanie do rozmowy), B (<i>Build therapeutic environment</i> – nawiązanie dobrego kontaktu z rodziną), C (<i>Communicate well</i> – przekazanie złej wiadomości, uwzględniając zasady komunikacji), D (<i>Dealing with reactions</i> – radzenie sobie z trudnymi	Ocena pracy studenta podczas zajęć praktycznych F	C2, C3, C4, C6

		emocjami), E (<i>Encourage and validate emotions</i> – prawo do okazywania emocji, przekierowanie ich i adekwatne reagowanie, dążące do zakończenia spotkania) – w tym wspierać rodzinę w procesie godnego umierania pacjenta i informować rodzinę o śmierci pacjenta;		
F.U.22	L_5-V_F.U.22.	Potrafi uzyskać informacje od członków zespołu z poszanowaniem ich zróżnicowanych opinii i specjalistycznych kompetencji oraz uwzględniać te informacje w planie diagnostyczno-terapeutycznym pacjenta, a także stosować protokoły ATMIST, RSVP/ISBAR.		

W zakresie kompetencji społecznych

Symbol efektu uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
K.2.	L_53-V_K.2.	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta;	Obserwacja, dyskusja	C1, C2, C3, C4, C5, C6
K.3.	L_53-V_K.3.	Jest gotów do przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;		C1, C2, C3, C4, C5, C6
K.5.	L_53-V_K.5.	Jest gotów do. dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;		C1, C2, C3, C4, C5, C6

4. Treści programowe:

Symbol treści programowych	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się
WYKŁADY		
T1	Wprowadzenie do neurochirurgii.	F.W3., F.W. 4, F.W6., F.W7., F.W. 8; F.W17., F.W. 20; F.U21., K.2., K.3., K.5.
T2	Podstawowe pojęcia neuroanatomiczne.	
T3	Postępowanie przed i pooperacyjne w neurochirurgii.	

ĆWICZENIA i SEMINARIA		
T4	Uszkodzenie nerwów obwodowych.	F.W3., F.W. 4, F.W6., F.W7., F.W. 8; F.W17., F.W. 20; F.U1.,F.U.2; F.U.3; F.U. 4; F.U.7; F.U.8; F.U.21; F.U.22; K.2., K.3., K.5.
T5	Dyskopatie.	
T6	Guzy i uszkodzenia kręgosłupa i rdzenia kręgowego.	
T7	Urazy czaszkowo-mózgowe.	
T8	Guzy śródczaszkowe.	
T9	Ropnie mózgu.	
T10	Metody diagnostyczne – rezonans magnetyczny, tomografia komputerowa, angiografia.	
T11	Przygotowanie historii chorób i omówienie wybranych przypadków przyjętych w ramach SOR i przyjęć planowych	

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

D – DIAGNOSTYCZNY – sprawdziany, odpowiedzi ustne.

F – FORMUŁUJĄCE – obserwacja studenta, zaliczenie praktyczne.

P – PODSUMOWUJĄCE – test końcowy – zaliczenie z oceną – test jednokrotnego wyboru – warunkiem otrzymania oceny pozytywnej jest poprawna odpowiedź na ponad 60% pytań.

Test końcowy składający się z 50 pytań zamkniętych jednokrotnego wyboru obejmujący godziny zgodne z programem nauczania. Do testu dopuszcza się osoby, które mają oceny pozytywne z częściowych sprawdzianów oraz uczestniczyły w zajęciach zgodnie z regulaminem uczelni oraz przedmiotu.

Progi procentowe: test

93%-100% bardzo dobry -5,0

84%-92% ponad dobry -4,5

76%-83% dobry -4,0

68%-75% dość dobry -3,5

60%-67% dostateczny -3,0

poniżej 60% niedostateczny -2,0

6. Metody prowadzenia zajęć:

Wykład, Prezentacja multimedialna, analiza przypadków, ćwiczenia.

7. Literatura (podajemy wyłącznie pozycje do przeczytania przez słuchaczy a nie wykorzystywane przez wykładowcę)

Literatura obowiązkowa:	Literatura zalecana:
Fuller G., Lindsay K.W., Bone I., <i>Neurologia i neurochirurgia</i> , Edra Urban & Partner, Wrocław 2013.	Henry G.L., Little N., Jagoda A. , Pellegrino T.R., <i>Stany nagłe w neurochirurgii</i> , PZWL, Warszawa 2014.

8. Kalkulacja ECTS – proponowana:

(na podstawie poniższego przykładu)

	Godziny na realizację

Forma aktywności/obciążenie studenta	
Godziny zajęć (wg harmonogramu realizacji programu studiów) z wykładowcą	30
Praca własna studenta	
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ	1

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).